

KOKU

VĚRTĚTĀJS

**Vienkāršota un padziļināta
koku novērtēšana - vadlīnijas
profesionāļu apmācībai**

Pielikums - mācību programmas

Informācija par projektu:

Projekta nosaukums un numurs: Partnerība koku vērtētāju apmācības standartu izstrādei Centrālajā un Austrumeiropā. 2019-1-PL01-KA202-065670

Projekta izpildes laiks: 1.09.2019 – 31.12.2021

Projekta vadītājs: Dobre Kadry Centrum badawczo-szkoleniowe Sp. z o.o. (Wrocław, Polska)

Projekta partneri: Instytut Drzewa sp. z o.o. (PL, aizstāts Firma Ekorozwoju sp. z o.o.), Latvijas Kokkopju - Arboristu biedrība (LV), FAKOPP Enterprise Bt. (HU).

Publikācija tika izveidota projekta rezultātā, kas tika īstenots ar Eiropas Komisijas finansiālu atbalstu programmas Erasmus + ietvaros.

Šī publikācija atspoguļo tikai autoru uzskatus. Eiropas Komisijas atbalsts šīs publikācijas sagatavošanai nenozīmē satura apstiprināšanu, kas atspoguļo tikai autoru uzskatus, un Komisija nav atbildīga par jebkādu tajā ietvertās informācijas izmantošanu.

Redaktors: Beata Pachnowska, Kamil Witkoś-Gnach

Galvenie autori: Beata Pachnowska, Kamil Witkoś-Gnach, Piotr Tyszko-Chmielowiec, Agnes Buza

Autoru un konsultāciju sniedzē: Ferenc Divós, Monika Divósne Ther, Jakub Józefczuk, Anna Gnach, Dorota Kwiatkowska-Ciotucha, Oskars Krisans, Mariusz Krynicki, Gvido Leiburgs, Laura Mazule, Maija Medne, John Parker, Marek Piwowarski, Anna Pszkit, Andris Spaile, Jerzy Stolarczyk, Urszula Załuska

Fotoattēlus: Jakub Józefczuk/ arhīvs EKO-TREK

Dobre Kadry, Centrum badawczo-szkoleniowe Sp. z o.o.
ul. Jęczmienna 10/1, 53-507 Wrocław

tel.: 71 343 77 73 (74), fax: 71 343 77 72

Creative Commons License

© Copyright Dobre Kadry. Centrum badawczo-szkoleniowe Sp. z o.o. Wrocław 2020

TABLE OF CONTENT

Apmācība: 0. Pamatinformācija	7
Priekšmets: 0.1. Koku uzmērīšana	7
Priekšmets: 0.2. Koku taksonu atpazīšana (dendroloģija)	9
Priekšmets: 0.3. Koku kartēšana un marķēšana	11
Priekšmets: 0.4. Juridiskie aspekti koku inventarizācijas veikšanai	13
Priekšmets: 0.5. Informācijas apkopošana - praktiskās nodarbības	15
Apmācība: 1. Koku novērtēšana	19
Priekšmets: 1.1. Koka bioloģija un biomehānika - pamati	19
Priekšmets: 1.2. Koka vēstures analīze koku novērtēšanā.....	21
Priekšmets: 1.3. Koka apdraudējumu identificēšana	23
Priekšmets: 1.4. Koku bioloģiskās daudzveidības izpēte, aizsargājamās sugas	25
Priekšmets: 1.5. Ievads. Koksni noārdošās sēnes.	27
Priekšmets: 1.6. Koka vērtības noteikšana	29
Priekšmets: 1.7. Koku vērtības noteikšanas teorija, koku vērtības noteikšanas aplikācijas	31
Priekšmets: 1.8. Vienkāršu instrumentu pielietojums koku novērtēšanā	33
Priekšmets: 1.9. Koku taksonomiskais novērtējums.....	35
Priekšmets: 1.10. Koku vērtēšana dažādos vecumos.....	37
Priekšmets: 1.11. Koku radītā riska novērtēšana	39
Priekšmets: 1.12. Koku novērtēšana ar instrumentālām metodēm	41
Priekšmets: 1.13. Koku kopšana un uzturēšana.....	43
Priekšmets: 1.14. Koku vērtēšanas dokumentēšana	45
Priekšmets: 1.15. Koku kopšanas likumdošana	47
Apmācība: 2. Padziļināts/speciālista vērtējums.....	51
Priekšmets: 2.1. Koku bioloģija un ekoloģija - padziļināti	51
Priekšmets: 2.2. Koku biomehānika - padziļināti	53
Priekšmets: 2.3. Koku fizioloģijas novērtējums.....	55
Priekšmets: 2.4. Augsnes novērtējums	57
Priekšmets: 2.5. Veco koku un dižkoku novērtēšana	59
Priekšmets: 2.6. Koku grupu novērtēšana	61
Priekšmets: 2.7. Koku apdraudējuma novērtēšana - padziļināta.....	63
Priekšmets: 2.8. Koku stabilizācijas sistēmu novērtējums - pamatlīmenis	65
Priekšmets: 2.9. Koka stabilizācijas sistēmu un savienojumu novērtējums - no gaisa līmeņa	67

Priekšmets: 2.10. Instrumentālais novērtējums: bojājumi	69
Priekšmets: 2.11. Instrumentālās koku vērtēšanas metodes: koku stabilitāte.....	71
Priekšmets: 2.12. Koku novērtēšanas aprēķins.....	73
Priekšmets: 2.13. Sakņu mērījumu metodes	75
Priekšmets: 2.14. Dendrohronoloģija	77
Priekšmets: 2.15 Attālinātā koku apsekošana	79
Priekšmets: 2.16. Koku vainagu attālinātā novērtēšana zemes līmeņa vērtētājiem	81
Priekšmets: 2.17. Koku vainagu attālinātā novērtēšana tālzipētes vērtētājiem	83
Priekšmets: 2.18. Ilgtermiņa koku apsaimniekošanas plāns.....	85
Priekšmets: 2.19. Koku vērtēšanas atskaite/zīņojums/atzinums.....	87
Priekšmets: 2.20. Komunikācija un koku vērtēšanas menedžments	89

Pamatinformācija

Mācību programma

Apmācība: 0. Pamatinformācija

Priekšmets: 0.1. Koku uzmērīšana

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība ir paredzēta, lai pārbaudītu kompetences līmeni, struktūru un tālāk attīstītu zināšanas un prasmes, kas vajadzīgas pareiziem dendrometriskiem mērījumiem koku inventarizācijas laikā. Norāda atbilstoša mērīšanas aprīkojuma izmantošanu.

Mācību mērķi

O.0.1. Pārbaudīt, strukturēt, pilnveidot zināšanas un prasmes, kas nepieciešamas kursa dalībniekam, lai veiktu dendrometriskos mērījumus

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.0.1. Galvenajām metodēm, instrumentiem un to pielietojumu koku mērīšanā.

K.0.2. Vispārpieņemtajām mērīšanas procedūrām un juridiskajām prasībām.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.0.1. Veikt mērījumus kokiem un krūmiem.

S.0.2. Izmantot atbilstošos instrumentus.

Laiks: 1 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Koku mērīšanas instrumenti un mērīšana

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, kas raksturīgi šai mācību jomai

Dastmērs

Mērlenta

Hipsometrs/ klinometrs

Saliekamais lineāls

DBH mērlenta (mērlenta ar ko mēra gan koka apkārtmēru, gan koka diametru)

Autors:

Mariusz Krynicki

Atslēgvārdi:

dendrometriskie rādītāji, hipsometrs, klinometrs, bīdmērs, DBH, koka augstums, vainaga augstums, vainaga platums, vainaga projekcija uz zemes, zarošanās augstums

Galvenie jautājumi:

koka izmērāmie parametri, koka mērīšanas instrumenti, koka mērīšanas veidi

Mācību programma

Apmācība: 0. Pamatinformācija

Priekšmets: 0.2. Koku taksonu atpazīšana (dendroloģija)

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība ir paredzēta, lai sniegtu zināšanas, kas vajadzīgas, lai precīzi atpazītu kokaugus (to sugas, šķirnes, varietātes, hibrīdus, formas) ar lapām vai bez tām.

Mācību mērķi

O.0.2. Sniegt zināšanas, kas nepieciešamas kursa dalībniekam, lai pareizi atpazītu kokaugus

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.0.3. Kokaugu pazīmes sugu identificēšanai ar un bez lapām.

K.0.4. Pazīmes, kas ļauj atpazīt sugas (varietātes, formas, šķirnes).

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.0.3. Atpazīt un nosaukt koku sugas ar un bez lapām, lietojot nacionālo (latvisko) un zinātnisko nosaukumu.

Laiks: 2 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Skujkoku un lapu koku identifikācija

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, kas raksturīgi šai mācību jomai

Kokaugu paraugi sugu identificēšanai

Kokaugu atpazīšanas rokasgrāmata (manuālis)

Autors:

Mariusz Krynicki

Atslēgvārdi:

dendroloģija, taksanomija, kokaugu atpazīšana, tips, suga, varietāte, forma, šķirne, zariņš, miza, lapa, pumpurs, zieds, citas koku daļas

Galvenie jautājumi:

Kokaugu daļu raksturošana koku identifikācijai; kokaugu identifikācijas pazīmju, rokasgrāmatu pielietošana lapu un bezlapu periodā.

Mācību programma

Apmācība: 0. Pamatinformācija

Priekšmets: 0.3. Koku kartēšana un marķēšana

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība ir paredzēta, lai pārbaudītu kompetences līmeni, struktūru un iegūtu vairāk zināšanas un attīstītu prasmes, kas vajadzīgas koku kartēšanai un atrašanai teritorijā.

Mācību mērķi

O.0.3. Pārbaudīt, strukturēt un pilnveidot zināšanas un attīstīt prasmes, kas nepieciešamas koku kartēšanai un marķēšanai.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.0.5. Kartogrāfisko materiālu veidiem, to atbilstību, iegūšanu un izmantošanu.

K.0.6. Metodes un instrumenti koku marķēšanai dabā.

K.0.7. Instrumenti un metodes iegūto datu iegūšanai, uzglabāšanai un apstrādei.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.0.4. Atlasīt un izmantot piemērotākos kartogrāfiskos materiālus.

S.0.5. Identificēt kokus kartogrāfiskajā materiālā.

S.0.6. Atrast kokus dabā pēc inventarizācijas datiem.

Laiks: 2 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Koku atzīmēšana kartogrāfiskajos materiālos - 1 h
2. Koku marķēšana dabā - - 1 h

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Praktiskās nodarbības telpās

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai

Kompass

Kartogrāfiskie materiāli

Digitālie palīgīdzekļi kartēšanai dabā

Koku marķēšanas sistēmas

GPS jeb globālās pozicionēšanas sistēmas ierīces

Autors:

Mariusz Krynicki

Atslēgvārdi:

koka identifikators dabā, kartes slāņi, kartēšanas programmatūras, GPS (globālā pozicionēšanas sistēma)

Galvenie jautājumi:

koku kartēšana, koku marķēšana, koku atrašana dabā

Mācību programma

Apmācība: 0. Pamatinformācija

Priekšmets: 0.4. Juridiskie aspekti koku inventarizācijas veikšanai

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība ir paredzēta, lai sniegtu zināšanas par juridiskajiem aspektiem, kas saistīts ar pareizas metodikas izvēli dendrometrisko rādītāju noteikšanai inventarizācijas laikā; atpazītu aizsargājamās koku sugas un tām atbilstošos kritērijus; atpazītu aizsargājamās sugas, kas koku izmanto kā dzīvotni.

Mācību mērķi

O.0.4. Pārbaudīt, strukturēt un attīstīt zināšanas par noteikumiem, kas saistīti ar koku uzskaiti, un to praktisko nozīmi.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.0.8. Normatīvos aktus, kas saistīti ar koku uzskaiti, ieskaitot koku mērīšanu, koku identifikāciju, koku kartēšanu un marķēšanu.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.0.7. Atrast un piemērot situācijai atbilstošos normatīvos aktus.

Laiks: 1 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Ar koku inventarizāciju saistīto normatīvo aktu darbības joma - 0,5h
2. Izvēlētie normatīvie akti - 0,5h

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi – kas raksturīgi šai mācību jomai	
Autors:	Mariusz Krynicki

Atslēgvārdi:

dabas vērtības, normatīvajos aktos koka un krūma definīcija, zaļās zonas, rekreācijas zonas, dabas teritorijas, aizsargājamo koku veidi

Galvenie jautājumi:

normatīvie akti, kas regulē koku uzskaiti īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, ģeodēziskajos un kartogrāfiskajos uzmērījumos, būvniecības jomā

Mācību programma

Apmācība: 0. Pamatinformācija

Priekšmets: 0.5. Informācijas apkopošana - praktiskās nodarbības

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācības ir paredzētas, lai nostiprinātu zināšanas par koku uzskaiti un pielietotu praksē. Tas ietver darbu telpās un ārtelpā.

Mācību mērķi

O.0.5. Pielietot koku inventarizācijas zināšanas un prasmes praksē.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.0.9. Metodes un instrumentus koku inventarizācijai.

K.0.10. Veidus un metodes datu ievākšanai un prezentēšanai.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.0.8. Apkopot, analizēt un sagatavot dokumentus koku inventarizācijai.

S.0.9. Veikt koku inventarizāciju.

Laiks: 7 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Situācijas analīze, lai veiktu koku inventarizāciju un sagatavošanās koku novērtēšanai dabā - 2h
2. Praktiskā nodarbība, veicot koku inventarizāciju - 4h
3. Dokumentu sagatavošana, apkopojot iegūto informāciju - 1h

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Praktiskās nodarbības telpās

Praktiskās nodarbības laukā

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai

Digital camera

Fotoaparāts/telefons

Mērlenta (DBH lenta) un/ vai dastmērs

Hipsometrs/ klinometrs

Kartogrāfiskais materiāls

Digitālā kartēšanas ierīce

Koku marķēšanas sistēma

GPS ierīces

Kompass

Kokaugi identifikācijas rokasgrāmata/ manuālis

Uzdevuma apraksts

Autors:

Mariusz Krynicki

Atslēgvārdi:

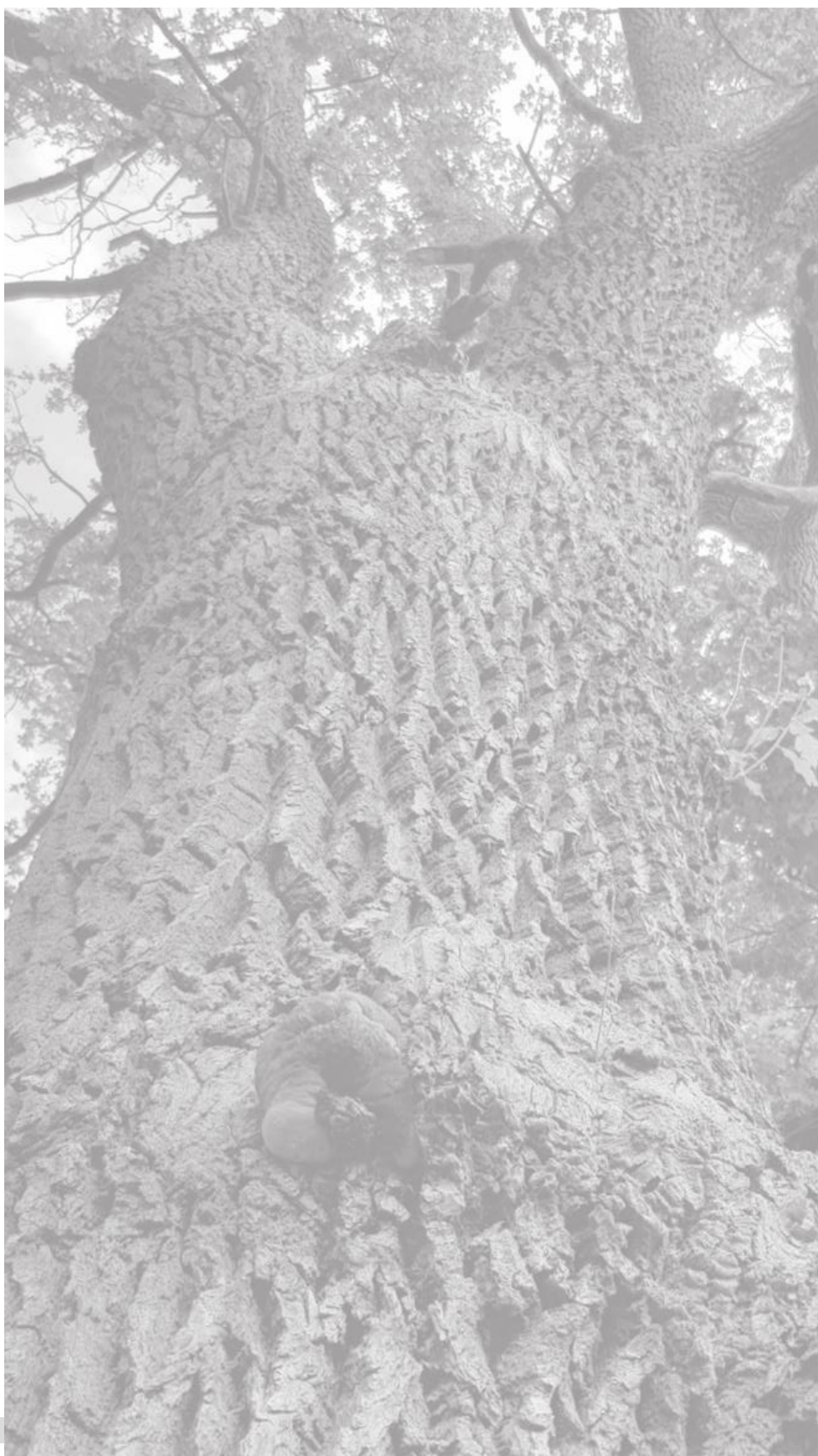
ģeodēzija, kartogrāfija, dendrometrija, kokaugu atpazīšana

Galvenie jautājumi:

orientēšanās teritorijā, koku mērīšana, koku noteikšana, inventarizācijas dokumentācija

Pamata novērtējums

– koku novērtēšana

Mācību programma

Apmācība: 1. Koku novērtēšana

Priekšmets: 1.1. Koka bioloģija un biomehānika - pamati

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Levads kursā, kas aptver pamatzināšanas par koku kā organismu, kas ir ekosistēmas elements. Lekcijā iekļautas pamatzināšanas par koku anatomiju un fizioloģiju. Tiek apskatīta koka spēja pielāgoties dažādajiem augšanas apstākļiem un apkārtējās vides izmaiņām. Apskatīti koka aizsargmehānismi pret dažāda veida bojājumiem un sēņu iedarbību. Biomehānikas pamati ietver koksnes izturību dažādām sugām un koka daļām, kompensējošo pieaugumu un reakcijas koksni.

Mācību mērķi

O.1.1. Sniegt pamatzināšanas koku bioloģijā, ekoloģijā un biomehānikā; attīstīt prasmes un spēt izmantot iegūtās zināšanas koku novērtēšanā.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.1.1. Koka anatomijas, fizioloģijas, ekoloģijas un telpiskās uzbūves pamati.

K.1.2. Koku attīstības fazes.

K.1.3. Koku biomehānikas pamati.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.1.1. Izskaidrot galvenos bioloģiskos un ekoloģiskos procesus, kas ietekmē koku stabilitāti un vitalitāti.

S.1.2. Atpazīt un izskaidrot galvenos traucējumus koku biomehānikā.

S.1.3. Pielietot iegūtās zināšanas par koku bioloģiju, ekoloģiju un biomehāniku koku novērtēšanā.

Laiks: 3 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pamatzināšanas koku bioloģijā un ekoloģijā – 2 h 2. Pamatzināšanas biomehānikā – 1 h 	
Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)	
Lekcija	
Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai	
Paraugi, kas ilustrē fizioloģiskos un biomehāniskos procesus kokos	
Autors:	Eng. Piotr Tyszko-Chmielowiec PhD

Atslēgvārdi:

koku arhitektūra, kokauga aizsargmehānisms bojājuma ierobežošanai (KABI), reakcijas koksne, koku vitalitāte, iztvaikošana, fotosintēze, kodoloksne, aplieva, serde, lūksne, ksilēma, kambijs, transpirācija, vadaudi - vienmērīgi izkliedēti un aplocēs grupēti, serdes stari, mikoriza

Galvenie jautājumi:

koka anatomija, koksnes anatomija, reakcija uz bojājumiem, koka telpiskā uzbūve, fizioloģija, pieaugums, attīstība, ekoloģija

Mācību programma

Apmācība: 1. Koku novērtēšana

Priekšmets: 1.2. Koka vēstures analīze koku novērtēšanā

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība ir paredzēta, lai sniegtu zināšanas, kas ļauj identificēt darbības, kas veiktas vidē, kurā aug koks (kā arī darbības, kas veikts ar koku) un to iespējamo ietekmi uz koka (vai tā daļu) stabilitāti un tā stāvokli.

Mācību mērķi

O.1.2. Sniegt zināšanas un attīstīt prasmes, kas saistītas ar vidi, kur koks atrodas, iepriekš veiktajiem darbiem un citu iepriekš veikto izmaiņu identificēšanu un to ietekmi uz koka stāvokli un stabilitāti.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.1.4. Biotiskie un abiotiskie faktori, kas ietekmē koka darbību.

K.1.5. Vēsturisko notikumu nozīme koka labklājībā.

K.1.6. Koku mehānismi un reakcija uz pagātnes izmaiņām.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.1.4. Koka apkārtnē identificēt vēsturiskās izmaiņas, kas ietekmē koka attīstību.

S.1.5. Atpazīt un analizēt vēsturisko izmaiņu nozīmīgumu.

S.1.6. Novērtēt koka reakciju uz pagātnes izmaiņām.

Laiks: 3 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Vēsturiskās izmaiņas vidē, kurā atrodas koks - 1 h
2. Vēsturiskās darbības un to nozīmīgums - 2 h

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Praktiskās nodarbības laukā

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai

Paraugi, kas parāda vēsturiskos griezumus

Autors:**Mariusz Krynicki****Atslēgvārdi:**

brūces reakcija, vietas apstākļi

Galvenie jautājumi:

vēsturiskas izmaiņas vidē, kurā atrodas koks; iepriekš veiktās darbības kokam

Mācību programma

Apmācība: 1. Koku novērtēšana

Priekšmets: 1.3. Koka apdraudējumu identificēšana

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība ir paredzēta, lai dalībniekiem sniegtu zināšanas par galvenajiem biotiskajiem un abiotiskajiem draudiem, kas ietekmē koku dzīvotspēju.

Mācību mērķi

O.1.3. Sniegt zināšanas par galvenajiem faktoriem, kas ietekmē koka dzīvotspēju.

O.1.4. Apgūt pamatprasmes datu un paraugu vākšanā turpmākai analīzei.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.1.7. Biežāko izplatītāko apdraudējuma faktoru raksturojums, kas ietekmē koka dzīvotspēju, ieskaitot slimības, kaitēkļus un atrašanās vietas faktorus.

K.1.8. Diagnostikas metožu pamati, ieskaitot principus un metodes paraugu vākšanā.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.1.7. Noteikt un identificēt nozīmīgās pazīmes.

S.1.8. Savākt materiālus un sagatavot paraugus turpmākai analīzei.

Laiks: 2 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Apkārtējās vides ietekme uz koku dzīvotspēj - 1 h
2. Galveno slimību un citu patogēnu raksturojums - 1 h

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai

Patogēnu attēli, paraugi

Mikroskops/lupa

Autors:

Kamil Witkoś-Gnach

Atslēgvārdi:

biodrošība, koku slimības, patogēni, dzīvotnes stāvoklis

Galvenie jautājumi:

dzīvotnes/biotopa ietekme uz koka stāvokli, slimībām, kopšanas pasākumiem

Mācību programma

Apmācība: 1. Koku novērtēšana

Priekšmets: 1.4. Koku bioloģiskās daudzveidības izpēte, aizsargājamās sugas

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība ir paredzēta, lai sniegtu zināšanas vērtīgo un aizsargājamo sugu inventarizācijai un koka, kā dzīvotnes novērtēšanai.

Mācību mērķi

O.1.5. Levads aizsargājamo sugu, kas saistītas ar kokiem, bioloģijā.

O.1.6. Sniegt zināšanas kā veikt koku inventarizāciju saistībā ar aizsargājamām sugām.

O.1.7. Norādīt dabas kompensācijas metodes.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.1.9. Normatīvos aktus dabas aizsardzības jomā.

K.1.10. Noteikto aizsargājamo sugu obligāto/ pēc izvēles, kas saistītas ar kokiem, bioloģiju un ekoloģiju.

K.1.11. Inventarizācijas metodes aizsargājamām sugām, kas saistītas ar kokiem.

K.1.12. Inventarizācijas metodes aizsargājamām sugām, kas saistītas ar kokiem.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.1.9. Novērtēt aizsargājamās sugas dzīvotnes vērtību.

S.1.10. Atpazīt aizsargājamo sugu pazīmes uz kokiem.

S.1.11. Dokumentēt aizsargājamo sugu pazīmes uz kokiem.

S.1.12. Norādīt samazināšanas / vides kompensācijas metodes gadījumā, ja ir nepieciešams iznīcināt aizsargājamo sugu dzīvotnes.

Laiks: 2 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Aizsargājamo sugu inventarizācijas pamati, izvēlēto aizsargājamo taksonu bioloģija un ekoloģija - 1h 2. Dabas samazināšanas / kompensēšanas metodes, juridiskā procedūra, ja nav alternatīvu risinājumu, kas nodrošinātu aizsargājamo sugu dzīvotņu pilnīgu saglabāša - 1h 	
Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)	
Lekcija	
Praktiskās nodarbības telpās	
Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai	
Entomoloģiskie paraugi, attēli	
Aizsargājamo sugu inventarizācijas forma	
GPS	
Binoklis	
Nazis	
Autors:	Eng. Marcin Kadej PhD hab.

Atslēgvārdi:

bioloģiskā daudzveidība, aizsargājamās sugas, kompensācija

Galvenie jautājumi:

aizsargājamās sugas uz kokiem, bioloģiskās daudzveidības inventarizācija, ietekmes samazināšana un aizsardzības kompensācijas, veicot koku kopšanu

Mācību programma

Apmācība: 1. Koku novērtēšana

Priekšmets: 1.5. Ievads. Koksni noārdošās sēnes.

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācības ir paredzētas, lai sniegtu pamatzināšanas par sēnēm un prasmes identificēt svarīgākās koksni noārdošās sēnes un novērtēt to ietekmi uz koku stabilitāti.

Mācību mērķi

O.1.8. Sniegt zināšanas, kas vajadzīgas kursa dalībniekam, lai novērtētu attiecīgo koksni noārdošo sēņu ietekmi uz koku stabilitāti.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.1.13. Sēņu bioloģija un identifikācijas kritēriji.

K.1.14. Attiecības starp koksni noārdošām sēnēm un to saimniekaugiem.

K.1.15. Sugas, kas būtiski ietekmē koku stabilitāti.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.1.13. Noteikt sēņu sugas / ģintis, kas būtiski ietekmē koku stabilitāti.

S.1.14. Novērtēt sēņu ietekmi uz koku stabilitāti, ņemot vērā to sugu un stāvokli.

Laiks: 4 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Sēņu bioloģija, koksnes noārdošo sēņu un to saimniekaugu attiecības, sēņu ietekme uz koku stabilitāti (lekcija) – 1 h.
2. Koksni noārdošo sēņu identificēšana (paraktiskā nodarbība) – 3 h

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Praktiskās nodarbības telpās

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai

Sugu un ģinšu daudzgadīgo augļķermeņu paraugi

Autors:**Eng. Piotr Tyszko-Chmielowiec PhD****Atslēgvārdi:**

sēnes, augļķermenis, baltā un brūnā trupe, kokauga aizsargmehānisms bojājuma ierobežošanai (KABI), saprotrofs, parazīts

Galvenie jautājumi:

sēņu bioloģija un identificēšana, attiecības starp koksnī noārdošajām sēnēm un to saimniekaugiem, sēņu ietekme uz koku stabilitāti

Mācību programma

Apmācība: 1. Koku novērtēšana

Priekšmets: 1.6. Koka vērtības noteikšana

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Mācību priekšmets nodrošina nepieciešamās zināšanas koku vērtības noteikšanai. Aplūkoti būtiskākie faktori un nosacījumi koku vērtības noteikšanai naudas izteiksmē. Prezentēta koka vērtības aprēķina veidlapa/forma.

Mācību mērķi

O.1.9. Nodrošināt kursu dalībniekiem nepieciešamās zināšanas koku vērtības noteikšanai.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.1.16. Galvenie faktori, kas nosaka koka vērtību.

K.1.17. Koka vērtības aprēķināšanas metodes.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.1.15. Noteikt koka vērtību.

S.1.16. Pielietot koka vērtības aprēķināšanas aplikācijas un cita veida programmatūru.

Laiks: 2 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Koka vērtības noteikšana no dažādiem aspektiem - 1 h
2. Koka vērtības noteikšanas kalkulatori – 1 h

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Praktiskās nodarbības telpās

Praktiskās nodarbības laukā

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai

Viedtālrunis/ planšetdators

Autors:

FAKOPP team

Atslēgvārdi:

koku vērtēšana, naudas vērtība

Galvenie jautājumi:

koku vērtības noteikšanas teorija, koku vērtības noteikšanas aplikācijas

Mācību programma

Apmācība: 1. Koku novērtēšana

Priekšmets: 1.7. Koku vērtēšanas noteikšanas teorija, koku vērtēšanas noteikšanas aplikācijas

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Mācību priekšmets nodrošina nepieciešamās zināšanas koku bīstamības novērtēšanai. Dotas instrukcijas koku vērtēšanas inventāra pielietojumam un aplūkota koku novērtēšanas/izpētes metodika. Doti piemēri kā ievākt, glabāt un apstrādāt koku izpētes/novērtēšanas datus.

Mācību mērķi

O.1.10. Nodrošināt kursa dalībniekiem zināšanas par koku novērtēšanu un izpētes iespējām.

O.1.11. Nodrošināt zināšanas par problēmoku identificēšanu, balstoties uz izpētes/novērtējuma rezultātiem.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.1.18. Tipiskām koku daignostikas pazīmēm un to nozīmi koku fiziskā stāvokļa novērtēšanā.

K.1.19. Metodēm, lai identificētu un novērtētu galvenās pazīmes.

K.1.20. Sakarību starp diagnostikas iespējām un koku fiziskā stāvokļa problēmām.

K.1.21. Novērotās pazīmes ietekme uz koku stabilitāti.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.1.17. Atpazīt biežāk sastopamās pazīmes koku novērtēšanā.

S.1.18. Norādīt uz acīmredzamām pazīmēm koku novērtēšanā.

S.1.19. Novērtēt pazīmes nozīmīgumu.

S.1.20. Noteikt konstatētās pazīmes ietekmi uz koka stabilitāti.

Laiks: 7 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Pārskats par koku novērtēšanā izmantojamām pazīmēm – 1.5 h
2. Novēroto pazīmju ietekme uz koku statiku – 2 h
3. Pazīmju un problēmu atpazīšana kokiem lauka apstākļos – 3.5 h

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Praktiskās nodarbības laukā

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai

Paraugi ar diagnosticējamo pazīmi

Lauka datu forma/planšetdatore ar specifisku aplikāciju

Binoklis

Praktiskajām nodarbībām - koki dabā (dažādas sugas, vecums, stāvoklis)

Autors:

Mariusz Krynicki

Atslēgvārdi:

Koku novērtēšana

Galvenie jautājumi:

diagnosticēšanas pazīme, nosakāmā pazīme, koku statika, problēmkokos

Mācību programma

Apmācība: 1. Koku novērtēšana

Priekšmets: 1.8. Vienkāršu instrumentu pielietojums koku novērtēšanā

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Mācību priekšmets nodrošina zināšanas un instrukcijas par vienkāršu instrumentu pielietojumu koku vērtēšanas laikā.

Mācību mērķi

O.1.12. Nodrošināt zināšanas par vienkāršu instrumentu pielietojumu koku novērtēšanā.

O.1.13. Nodrošināt zināšanas, lai interpretētu ar vienkāršu instrumentu palīdzību iegūtos rezultātus koku novērtēšanā.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.1.22. Kuri vienkāršie instrumenti lietojami koku novērtēšanā un kādu informāciju tie nodrošina.

K.1.23. Kādi ir vienkāršu instrumentu pielietošanas ierobežojumi koku novērtēšanā.

K.1.24. Kā interpretēt ar vienkāršiem instrumentiem iegūtos rezultātus koku novērtēšanā.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.1.21. Novērtēt kokus, lietojot vienkāršus instrumentus.

Laiks: 1 stunda

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. ienkāršu instrumentu prezentācija - kā tie lietojami - 1h

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Praktiskās nodarbības laukā

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai

Vienkārši instrumenti koku novērtēšana: gumijas āmurs, metāla zonde

Autors:**Mariusz Krynicki****Atslēgvārdi:**

metāla zonde, gumijas āmurs, trupe

Galvenie jautājumi:

gumijas āmura lietošana, metāla zondes lietošana

Mācību programma

Apmācība: 1. Koku novērtēšana

Priekšmets: 1.9. Koku taksonomiskais novērtējums

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Mācību priekšmets nodrošina zināšanas un prasmes biežāk sastopamo koku sugu un ģinšu noteikšanai.

Mācību mērķi

O.1.14. Nodrošināt zināšanas un prasmes biežāk sastopamo koku sugu un ģinšu noteikšanai.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.1.25. Biežāk sastopamo koku sugu un ģinšu bioloģiju un dzīves stratēģiju.

K.1.26. Biežāk sastopamo koku sugu un ģinšu biomehāniskajām īpašībām.

K.1.27. Biežāk sastopamo koku sugu un ģinšu noturība pret faktoriem, kas ietekmē koku stabilitāti un fizisko stāvokli.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.1.22. Atpazīt un novērtēt koku sugas un ģintis.

S.1.23. Formulēt koku kopšanas un risku novēršanas rekomendācijas, balstoties uz zināšanām par koku sugām un ģintīm.

Laiks: 5 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Lekcija par koku taksoniem, to novērtēšana – 3 h
2. Lauka kurss par koku taksonu noteikšanu – 2 h

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Praktiskās nodarbības laukā

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai

Paraugi, kas ilustrē koku reakciju uz faktoriem, kas ietekmē to stabilitāti (lekcija)

Koki dabā (dažādas sugas, vecumi, stāvoklis) - praktisko nodarbību nodrošināšanai lauka apstākļos

Lauka datu formas

Gumijas āmurs, binoklis, metāla zonde

Autors:

Eng. Piotr Tyszko-Chmielowiec PhD

Atslēgvārdi:

roku diagnostikā svarīgas pazīmes, CODIT/KABI

Galvenie jautājumi:

dažādu koku sugu un ģinšu bioloģija un biomehānika

Mācību programma

Apmācība: 1. Koku novērtēšana

Priekšmets: 1.10. Koku vērtēšana dažādos vecumos

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Mācību priekšmets nodrošina zināšanas par dažādu vecumposmu koku novērtēšanu.

Mācību mērķi

O.1.15. Nodrošināt zināšanas un attīstīt prasmes par dažādu vecumposmu koku novērtēšanu.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.1.28. Koku morfoloģiju un fizioloģiju dažādos vecumos.

K.1.29. Pārejas periodiem starp dažādiem vecumposmiem.

K.1.30. Izplatītāko koku kopšanas praksi dažādos vecumos.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.1.24. Novērtēt kokus dažādos vecumos.

Laiks: 2 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Koku dzīve dažādos vecumos - 2 h

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai

Autors:

Eng. Marzena Suchocka PhD

Atslēgvārdi:

jauni koki, nobrieduši koki, dižkoki, seni koki, pārejas periods, morfolģija, koku telpiskā struktūra

Galvenie jautājumi:

koku vecumposmi, koku nobriešana

Mācību programma

Apmācība: 1. Koku novērtēšana

Priekšmets: 1.11. Koku radītā riska novēršana

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Mācību priekšmets nodrošina zināšanas par rīcību un instrumentiem, lai mazinātu koku radīto risku. Prezentē risku mazināšanas metodiku, kā arī dod ieteikumus efektīvai komunikācijai ar koku īpašniekiem vai apsaimniekotājiem.

Mācību mērķi

O.1.16. Nodrošināt zināšanas un attīstīt prasmes lai veiktu koku radītā riska novērtējumu.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.1.31. Faktoriem, kas ietekmē koku radīto risku.

K.1.32. Metodiku koku radītā riska novēršanai.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.1.25. Veikt koku radītā riska novērtējumu, izvērtējot koku un tā apkārtni.

Laiks: 2 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Koku radītā riska novēršana - 2h

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Autors:

Eng. Marzena Suchocka PhD

Atslēgvārdi:

dzīvotnes stāvokļa uzlabošana, riska mazināšana, apdraudējuma zona, dižkoki.

Galvenie jautājumi:

koku vērtēšana, ainavu arhitektūra, risku mazināšana, dendroloģija, koku kopšanas vērtējums

Mācību programma

Apmācība: 1. Koku novērtēšana

Priekšmets: 1.12. Koku novērtēšana ar instrumentālām metodēm

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Mācību priekšmets nodrošina zināšanas par populārākajām instrumentālajām padziļinātās koku diagnostikas metodēm. Nodrošina prasmes izvēlēties piemērotāko padziļinātās koku izpētes metodi. Daļu no apmacības veido zināšanu apguve par dažādiem kalkulatoriem koku stabilitātes aprēķināšanai.

Mācību mērķi

O.1.17. Nodrošināt zināšanas par metodiku un instrumentiem padziļinātai koku stāvokļa izpētei, kā arī prasmes pielietot kalkulatorus koku stabilitātes aprēķināšanai, skaidrojot iegūtos rezultātus.

O.1.18. Nodrošināt spēju noteikt mērķi un nolūku pielietot instrumentālas metodes padziļinātai koka stāvokļa izpētei, balstoties uz vienkāršotā vizuālā novērtējumā iegūtajiem datiem.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.1.33. Biežāk lietoto instrumentālo koku izpētes metožu specifika - aplikācijas, ierobežojumi, pagarinājumi

K.1.34. Kalkulatoru lietošana koku radītā riska novērtēšanā.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.1.26. Norādīt nepieciešamību pielietot instrumentālas metodes, lai padziļināti izpētītu vienkāršā vizuālā novērtēšanā konstatētās problēmas.

S.1.27. Norādīt nepieciešamību pielietot instrumentālas metodes, lai padziļināti izpētītu vienkāršā vizuālā novērtēšanā konstatētās problēmas.

Laiks: 5 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Instrumentāla koku novērtēšana: koku statiskās vilkšanas testā – 1 h

2. Instrumentāla koka novērtēšana: stumbra iekšējo struktūru izpēte - tomogrāfs, rezistogrāfs – 1 h
3. Kalkulatori koka stabilitātes aprēķināšanai – 0.5 h
4. Izvēlētās metodes pielietojuma demonstrējums - tomogrāfs/rezistogrāfs strumbra šķērsgriezumā – 0.5 h
5. Metožu demonstrējums lauka apstākļos uz dzīviem kokiem – 2 h

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Praktiskās nodarbības laukā

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai

Tomogrāfs

Rezistogrāfs

Vilkšanas testa aprīkojums

Stumbra šķērsgriezums - celms vai ģipša atlējums ar diametru 40 - 60 cm.

Dzīvs koks, bet ar problēmām, piemēram, sēņu augļķermeņiem pie sakņu kakla

Autors:

Jerzy Stolarczyk

Atslēgvārdi:

koku tomogrāfija, tomogramma, rezistogrāfs, trupe, augsnes stabilitāte, stumbra izturība pret nolūšanu, drošības factors

Galvenie jautājumi:

instrumentālās metodes koku izpētē, koku apkārtnes drošības novērtējums, trupes izplatības un īpatsvara novērtējums

Mācību programma

Apmācība: 1. Koku novērtēšana

Priekšmets: 1.13. Koku kopšana un uzturēšana

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Mācību priekšmets nodrošina mūsdienīgas zināšanas un demonstrē labāko praksi koku kopšanas un uzturēšanas metodikā. Tas ietver lekcijas un praktiskas nodarbības lauka apstākļos.

Mācību mērķi

O.1.19. Nodrošināt zināšanas par metodēm un praksi koku saglabāšanai.

O.1.20. Attīstīt prasmes, lai prepar ieteikumus koku saglabāšanai.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.1.35. Koku kopšanas un uzturēšanas standartiem.

K.1.36. Biežāk lietoto koku saglabāšanas metožu priekšrocībām un trūkumiem.

K.1.37. Mehāniskas koku stabilizācijas sistēmas.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.1.28. Rekomendēt koku uzturēšanas metodes balstoties uz koka novērtējumu.

S.1.29. Diskutēt un pamatot dažādus risinājumus.

Laiks: 4 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Koku kopšanas (zaru griešanas) metodes - 2h
2. Koku mehāniskās stabilizācijas sistēmas - 1h
3. Koku uzturēšana - 1h

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Praktiskā nodarbība telpās

Praktiskā nodarbība laukā

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai**Autors:****Kamil Witkoś-Gnach****Atslēgvārdi:**

vainaga stabilizācijas sistēmas, koku kopšana, koku kopšanas standarti

Galvenie jautājumi:

koku kopšana (griešana), koka stabilizācijas sistēmas, moderna koku kopšana

Mācību programma

Apmācība: 1. Koku novērtēšana

Priekšmets: 1.14. Koku vērtēšanas dokumentēšana

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Mācību priekšmets nodrošina zināšanas un prasmes koku novērtējuma rezultātu ziņojuma/ataskaites sagatavošanu, ietverot piemērotu metožu un aprīkojuma izvēli.

Mācību mērķi

O.1.21. Nodrošināt zināšanas un attīstīt prasmes sagatavot kodolīgu, uz faktiem balstītu koku novērtējuma ziņojumu un digitālās datubāzes

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.1.38. Nosacījumiem datu ieguvei un apstrādei.

K.1.39. Rakstiskas dokumentācijas sagatavošanas veidiem.

K.1.40. Metodēm un rīkiem digitālu datubāžu sagatavošanai.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.1.30. Ievākt, analizēt un prezentēt koku novērtējuma rezultātus.

S.1.31. Radīt augstas kvalitātes, kodolīgu un uz faktiem balstītu rakstveida atskaiti.

S.1.32. Lietot digitālus rīkus lai ievāktu un apstrādātu datus.

Laiks: 2 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Vispārēji pamatprincipi koku vērtēšanas ataskaites sagatavošanā - 1h
2. Rakstveida atskaite - 0.5h
3. Digitāla dokumentācija - 0.5h

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai

Planšetdators

Programmatūra koku vērtēšanas datu apstrādei

Lauka datu forma

Ziņojuma/atskaites forma

Autors:

Kamil Witkoś-Gnach

Atslēgvārdi:

datubāze, koku vērtēšanas atskaite

Galvenie jautājumi:

datu ievākšana, datu analīze, atskaites/ziņojuma sagatavošana

Mācību programma

Apmācība: 1. Koku novērtēšana

Priekšmets: 1.15. Koku kopšanas likumdošana

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Mācību priekšmets nodrošina zināšanas par koku vērtēšanas tiesisko regulējumu, tajā skaitā tiesisko regulējumu, kas attiecināms uz dabas aizsardzību un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzību.

Mācību mērķi

O.1.22. Nodrošināt zināšanas par tiesisko regulējumu, kas attiecināms uz koku vērtēšanu

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.1.41. Dabas aizsardzības likumdošana, kas attiecināma vai saistīta ar koku vērtēšanu.

K.1.42. Kultūrvēsturisko un dabas pieminekļu likumdošana, kas attiecināma vai saistīta ar koku vērtēšanu.

K.1.43. Civillkums un tā saistība ar koku vērtēšanu.

K.1.44. Citi normatīvie akti, kas attiecināmi uz koku vērtēšanu.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.1.33. Izskaidrot likumdošanas principus, kas attiecas uz darbībām ar kokiem.

S.1.34. Veikt koku novērtēšanu likuma ietvaros.

Laiks: 2 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Civillikums - 0.5h
2. Likumdošanas akti, kas skar dabas aizsardzību - 1h
3. Likumdošanas akti, kas skar kultūrvēsturisko mantojumu - 0.5h

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai

Autors:

Mariusz Krynicki

Atslēgvārdi:

likumdošana

Galvenie jautājumi:

dabas aizsardzība, pieminekļu aizsardzība, civillikums, koku vērtēšanas tiesiskais regulējums

*Padziļināts
vērtējums
-specialista/ ar
instrumentālām
metodēm*

Mācību programma

Apmācība: 2. Padziļināts/speciālista vērtējums

Priekšmets: 2.1. Koku bioloģija un ekoloģija - padziļināti

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība ir ievads kursā un aptver padziļinātas zināšanas par kokiem kā organismiem un ekosistēmas elementiem. Lekcijā iekļautas plašas zināšanas koku anatomijā un fizioloģijā, asociācijas ar citām to sugām, augšanas mehānisms, pielāgošanās spējas pārmaiņām un aizsardzības mehānismi pret bojājumiem un sēnišu izraisīto trupi.

Mācību mērķi

O.2.1. Sniedziet plašas, padziļinātas un jaunākās zināšanas koku bioloģijā un ekoloģijā.

O.2.2. Attīstīt prasmes izmantot šīs zināšanas koku novērtēšanā, ieteikumos un koku kopšanas plānos.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.2.1. Koka anatomiju, fizioloģiju, ekoloģiju un uzbūvi.

K.2.2. Koku savstarpējās attiecības ar vides biotiskajiem un abiotiskajiem faktoriem mainīgos apstākļos.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.2.1. Izskaidrot bioloģiskos un ekoloģiskos procesus, kas ietekmē koku stabilitāti un vitalitāti.

S.2.2. Pielietot iegūtās zināšanas koku bioloģijā un ekoloģijā, koku novērtēšanā, ieteikumos un koku kopšanas plānos.

Laiks: 4 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Koku bioloģija un ekoloģija - jaunas zināšanas un analogi - 3h.
2. Fakti un mīti koku bioloģijā un ekoloģijā vecajos un jaunajos koku bioloģijas un ekoloģijas mācību materiālos- 1 h.

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai

Autors:

Eng. Piotr Tyszko-Chmielowiec, PhD

Atslēgvārdi:

CODIT modeļi, koku vitalitāte, ekosistēma

Galvenie jautājumi:

koku anatomija, koksnes anatomija, koku telpiskā uzbūve, koku fizioloģija, biomehānika.

Mācību programma

Apmācība: 2. Padziļināts/speciālista vērtējums

Priekšmets: 2.2. Koku biomehānika - padziļināti

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība ir paredzēta, lai sniegtu zināšanas, kas vajadzīgas izpratnei par koku biomehāniku un koku statistiskajiem novērtējumiem. Izpratne par galvenajiem mehāniskajiem principiem, kas saistīti ar koku stabilitāti.

Mācību mērķi

O.2.3. Sniedziet zināšanas, kas vajadzīgas, lai aprakstītu koka pašreizējo biomehānisko stāvokli.

O.2.4. Sniedziet zināšanas, kas vajadzīgas, lai aprakstītu koka pašreizējo biomehānisko stāvokli.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.2.3. Kompresijas, lieces un bīdes sprieguma aprēķināšanu, kā arī vilkšanas testa principu.

K.2.4. Vēja slodzes aprēķināšanu, lūšanas un sakņu kamola izslīdēšanas koeficienta aprēķināšanu.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.2.3. Noteikt drošības faktorus.

S.2.4. Izmantot drošības faktorus, kuru pamatā ir koku statistiskā un dinamiskā slodze, lai novērtētu koku pašreizējo un turpmāko uzvedību.

Laiks: 3 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Vēja un pašslodzes aprēķins - 1 h
2. Mehāniskā sprieguma aprēķins, drošības koeficienta noteikšana - 1 h
3. Koka dinamika - 1 h

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai
pamata formulu pielietošana, paraugu aprēķini

Autors:

Ferenc Divos PhD

Atslēgvārdi:

vēja slodze, spiede, liece, bīde , koka materiāla izturība, vispārināta izgāšanās līkne

Galvenie jautājumi:

slodzes aprēķins, mehāniskā sprieguma aprēķins, drošības koeficienta noteikšana, sakņu drošības koeficients, pārrāvuma/lūšanas drošības koeficients

Mācību programma

Apmācība: 2. Padziļināts/speciālista vērtējums

Priekšmets: 2.3. Koku fizioloģijas novērtējums

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācības mērķis ir sniegt pamatzināšanas par izplatītākajām fizioloģisko parametru mērīšanas metodēm, kā piemēram, hlorofila saturu, gāzu apmaiņu (fotosintēze, elpošana, transpirācija) un ūdens plūsma. Aprakstīt parametru atbilstību, novērtējot koka stāvokli un atspoguļojot rezultātu interpretāciju.

Mācību mērķi

O.2.5. Mācīt par izvēlētajām metodēm (metodoloģiju un instrumentiem) koku fizioloģisko parametru mērīšanā un to rezultātu interpretācija.

O.2.6. Nodrošināt iespēju noteikt iemeslu, izvēlēties noteiktu koka fizioloģijas parametru un interpretēt mērījumu rezultātus kā daļu no koka novērtējuma.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.2.5. Svarīgākām un plaši izmantotām koku fizioloģisko parametru mērīšanas metodēm un tam izmantojamajiem vienkāršākajiem instrumentiem.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.2.5. Izvēlas, izmanto un iesaka izmantot fizioloģiskos mērījumus koka novērtēšanā un interpretē rezultātus.

Laiks: 2 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Visizplatītākās fizioloģisko mērījumu metodes (lekcija) - 1 h
2. Parastie fizioloģisko mērījumu mērinstrumenti, kas tiek izmantoti koku izpētē - 1h

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai
instrumenti fizioloģisko parametru mērīšanai: hlorofila saturs, gāzu apmaiņa (fotosintēze, elpošana, transpirācija) un ūdens plūsma.

Autors:

Eng. Piotr Tyszko-Chmielowiec, PhD

Atslēgvārdi:

hlorofils, fotosintēze, elpošana, transpirācija, ūdens potenciāls

Galvenie jautājumi:

koku fizioloģija, gāzu apmaiņa

Mācību programma

Apmācība: 2. Padziļināts/speciālista vērtējums

Priekšmets: 2.4. Augsnes novērtējums

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība ir paredzēta, lai sniegtu zināšanas un prasmes augšnes novērtēšanā (ieskaitot augšnes paraugu ņemšanu), apsaimniekošanā un saglabāšanā.

Mācību mērķi

O.2.7. Sniegt zināšanas par detalizētu augšnes novērtēšanu, ieskaitot sastāvdaļu, vertikālā profila, stāvokļu un koku augšanas ierobežojumu analīzi

O.2.8. Attīstīt prasmes un metodes augšnes paraugu ņemšanā.

O.2.9. Sniegt zināšanas un prasmes augšnes modificēšanā un augšnes saglabāšanas metodēs

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.2.6. Augšnes fizikālām, bioloģiskām un ķīmiskām īpašībām (augšnes struktūra, vertikālais profils/augšnes horizonti, stāvokļi, koku augšanas ierobežojumi).

K.2.7. Augšnes paraugu ņemšanu un analīžu parametrus.

K.2.8. Augšnes apsaimniekošanu un ielabošanu.

K.2.9. Augšnes saglabāšanu.

Prasmes

Students ir spējīgi:

S.2.6. Pēc vizuālām pazīmēm norādīt augšnes īpašības saistībā ar koku stabilitāti un fizisko stāvokli.

S.2.7. Ievākt augšnes paraugus, izmantojot dažādus paraugu ņemšanas rīkus/instrumentus.

S.2.8. Analizēt augšnes parametrus, sniedzot secinājumu par augšnes stāvokli un trūkumiem.

Laiks: 8 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Augšnes komponentes un īpašības - 2 h
2. Augšnes paraugu ņemšanas metodes un noteikumi. Analīzes parametri.

<p>Augsnes vertikālā profila/augsnes horizontu analīze - 3 h</p> <p>3. Augsnes apstrādes un ielabošanas metodes koku un krūmu augšanas apstākļu uzlabošanā, attīstības un ilgtspējas veicināšanā (piemēram, mulčēšana, mēslošana, pH pielāgošana, mikrobu inokulenti, organiski un neorganiski savienojumi, augsnes apstrāde, apūdeņošana, drenāža utt.) - 2 h.</p> <p>4. Augsnes saglabāšana, augsnes saglabāšanas plāna izstrāde. -1 h</p>
<p>Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)</p> <p>Lekcija</p> <p>Praktiskās nodarbības laukā</p>
<p>Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai</p> <p>Stereomikroskops (līdz 40X palielinājums)</p> <p>Augsnes paraugu ņemšanas zonde</p> <p>Penetrometrs</p> <p>Augsnes pH mērītājs</p> <p>Augsnes urbis</p> <p>Plastmasas vai polietilēna maisiņi augsnes paraugu ņemšanai.</p> <p>Pamatinformācijas izdales materiāli</p>
<p>Autors: Maija Medne, Laura Mazule</p>

Atslēgvārdi:

barības vielas, struktūra, faktūra, organiskā aktivitāte, profils, sablīvēšanās, ūdens kustība augsnē

Galvenie jautājumi:

Augsnes paraugu ņemšanas un novērtēšanas metodes, instrumenti. Praktiskas mācības augsnes paraugu ņemšanas zondes un augsnes uršanas līdzekļu izmantošanai. Apmācība par penetrometra, augsnes pH mērītāja izmantošanu.

Mācību programma

Apmācība: 2. Padziļināts/speciālista vērtējums

Priekšmets: 2.5. Veco koku un dižkoku novērtēšana

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācības mērķis ir iepazīstināt dalībniekus ar veco un dižkoku īpašībām, nozīmi un vajadzībām. Dalībnieks iegūs zināšanas par to raksturīgām īpašībām un aprūpes metodēm.

Mācību mērķi

O.2.10. Zināšanu nodošana par vecu koku un dižkoku īpašībām, vērtību un nozīmi.

O.2.11. Attīstīt iemaņas vecu koku un dižkoku novērtēšanā, ieskaitot ieteikumus turpmākai to kopšanai.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.2.10. Vecu koku un dižkoku raksturojumu, to vajadzībām un nozīmi.

K.2.11. Vecu koku, dižkoku augšanu, novecošanu un to izmaiņām augšanas procesā.

K.2.12. Vecu koku un dižkoku novērtēšanas metodēm, ieskaitot ieteikumus to kopšanā.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.2.9. Atpazīt, raksturot un novērtēt dižkoku, ņemot vērā tā vēsturi, formu un vidi.

S.2.10. Aprakstīt koku attīstības un novecošanās procesu un norādīt, kādi mehānismi ļauj palielināt to ilgumūžību.

S.2.11. Veikt novērtējumu, kas pielāgots dižkoku īpašībām, vērtībām un vajadzībām.

Laiks: 6 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Vecie koki un dižkoki - to vērtība un nozīmīgums - 0,5 h
2. Koku attīstība un nobriešana dzīves ciklā - 1 h
3. Dižkoku un veco koku augšanas apstākļi un augsne - 0,5 h
4. Dižkoks kā biotops, tā kultūrvēsturiskā un sociālā vērtība - 1 h
5. Dižkoku un to apkārtnes novērtēšana, t.sk. risku novērtēšana - 2 h

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Praktiskās nodarbības telpās

Praktiskās nodarbības laukā

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, kas raksturīgi šai mācību jomai

Vecs koks un/vai dižkoks

Veidlapas vecu koku un dižkoku novērtēšanai

Autors:

Kamil Witkoś-Gnach

Atslēgvārdi:

dižkoks, vecs koks, vainaga atjaunošana, vainaga stabilizēšana, vainaga kopšana

Galvenie jautājumi:

dzīves cikla attīstība, vecu koku vērtība un vajadzības

Mācību programma

Apmācība: 2. Padziļināts/speciālista vērtējums

Priekšmets: 2.6. Koku grupu novērtēšana

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība paredzēta, lai sniegtu zināšanas, kas nepieciešamas pareizai koku grupas riska novērtēšanai, norādītas atbilstošas pārbaudes iekārtas un metodikas vizuālo pārbaudi un testu veikšanai, kā arī norādīti koku datu vākšanas, uzglabāšanas un pārvaldības veidi statikas jeb stabilitātes novērtējumam.

Mācību mērķi

O.2.12. – Mācību metodes koku vērtēšanā - rekonstrukcija, ekosistēmu pakalpojumi, dabas un ainavas vērtība.

O.2.13. – Koku statikas novērtēšanas metožu pielāgošana vērtībām.

O.2.14. – Apgūt koku augšanas vietas apsaimniekošanas principus un metodes.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.2.13. Noteikumi par koku vērtēšanu un pašvaldības koku apsaimniekošanu.

K.2.14. Koku vērtības noteikšana pēc aizvietošanas vērtības, ekosistēmu pakalpojumu, dabas un ainavas vērtības.

K.2.15. Iekārtas un instrumenti, ar kuriem varētu veikt specializētus pētījumus koku vērtības noteikšanas kontekstā.

K.2.16. Datorprogrammu un aplikāciju izmantošanas iespējas meža apsaimniekošanai, īpaši akcentējot uz koku statiku.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.2.12. Novērtējiet koku vērtību, ņemot vērā visus svarīgos aspektus.

S.2.13. Izvēlieties pareizo metodi/iekārtu koka statikas novērtēšanai.

S.2.14. Izvēlieties pareizo pieeju koku audžu apsaimniekošanas jomā, atkarībā no apvidus vietējās specifikas.

Laiks: 3 stundas
Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram <ol style="list-style-type: none"> 1. Vērtēšanas metožu pamati un koku vērtības noteikšanas noteikumi- 1h 2. Specializētā aprīkojuma apjoms, kontekstā uz specializēto koku izpēti - 15 min 3. Juridiskie noteikumi par risku novērtēšanu - 15 min. 4. Koku grupu apsaimniekošanas metodes pasaulē un valstī - 1 h 5. Zonējuma un pārbaudes biežums - 15 min.
Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus) Lekcija indoors
Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, kas raksturīgi šai mācību jomai Koka identifikācijas kartes
Autors: Eng. Marzena Suchocka PhD

Atslēgvārdi:

koku grupas, aizstāšanas vērtība, ekosistēmu pakalpojumi, dabas un ainavas vērtība

Galvenie jautājumi:

koku vērtība, ekosistēmu pakalpojumi, dabas vērtība, stendu pārvaldība, riska klase, zonējums

Mācību programma

Apmācība: 2. Padziļināts/speciālista vērtējums

Priekšmets: 2.7. Koku apdraudējuma novērtēšana - padziļināta

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācības ir paredzētas, lai uzlabotu zināšanas par svarīgākajiem vietējiem un invazīvajiem kaitēkļiem un slimībām, klimata izmaiņām, kā arī citiem biotiskiem un abiotiskiem draudiem. un novērtētu to ietekmi uz koku veselības stāvokli un stabilitāti.

Mācību mērķi

O.2.15. Sniegt zināšanas, kas vajadzīgas, lai atpazītu un novērtētu ietekmi uz koku veselību un stabilitāti, ko rada visbiežāk sastopamie vietējie kaitēkļi, slimības, kā arī klimata izmaiņas un citi izplatīti apdraudējuma faktori.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.2.17. Vietējos un invazīvos koku kaitēkļus un slimības.

K.2.18. Klimata izmaiņu un koku kaitēkļu, slimību mijiedarbību.

K.2.19. Faktoru ietekmi uz koka veselību un stabilitāti.

K.2.20. Metodes, inventāru un augu aizsardzības līdzekļus, ko izmanto negatīvo faktoru ierobežošanai un minimizē to negatīvo ietekmi uz koku.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.2.15. Noteikt lokālo un invazīvo kaitīgo organismu/ slimību līdzu sugas/ ģints līmenim, kā arī citus biotiskos draudus.

S.2.16. Atpazīt klimata pārmaiņu vai citu abiotisku draudu ietekmi, kas ir svarīgi koku veselībai vai stabilitātei.

Laiks: 4 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Vietējo, jauno un invazīvo kaitēkļu, slimību saraksts - 1 h 2. Klimata izmaiņu un citu apdraudējumu ietekme uz kokiem - 1 h 3. Šo draudu simptomu identificēšana - 2 h 	
Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)	
Lekcija	
Praktiskās nodarbības telpās	
Praktiskās nodarbības laukā	
Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai	
Attiecīgo sugu un kaitēkļu un slimību ģinšu paraugi un vizuālie attēli	
Augu aizsardzības inventārs	
Augu aizsardzības līdzekļu saraksts	
Autors:	Beata Pachnowska PhD

Atslēgvārdi:

biotiskie un abiotiskie draudi, koku kaitēkļi, koku slimības, svešzemju un invazīvās sugas, sausums un sausuma veidi, globālā sasilšana

Galvenie jautājumi:

Biežākie, jaunie, invazīvie kaitēkļi un slimības - bioloģija un indikācijas, ietekme uz koku veselības stāvokli un koku stabilitāti. Klimata izmaiņas un to ietekme uz koku veselības stāvokli un koku stabilitāti. Citi biotiski un abiotiski faktori.

Mācību programma

Apmācība: 2. Padziļināts/speciālista vērtējums

Priekšmets: 2.8. Koku stabilizācijas sistēmu novērtējums - pamatlīmenis

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība ir paredzēta, lai sniegtu zināšanas par koku stabilizācijas sistēmu novērtēšanas mērķiem, būtību un metodēm. Dalībnieks iegūs zināšanas par to, kā pasūtīt kontroli šādām sistēmām, novērtēšanas jomu, novērtēšanas rezultātu izmantošanu un to ietekmi uz turpmākiem lēmumiem attiecībā uz darbu pie koka. Apmācības ietvers ilgtermiņa aizsardzību, piem. balstiem, skrūvēm un tiem, kuriem nepieciešama bieža pārbaude un nomaiņa, piemēram, dinamiskajām sistēmām.

Mācību mērķi

O.2.16. Sniegt zināšanas par galvenajiem mērķiem, metodēm un paņēmieniem koku stabilizācijas sistēmu novērtēšanā.

O.2.17. Pilnveidot prasmi pasūtīt / izmantot ārpalpojumu, uzraudzīt un novērtēt koku stabilizācijas sistēmas un izmantot šāda veida novērtējuma rezultātus turpmākiem lēmumiem un darbam ar kokiem.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.2.21. Koku stabilizācijas sistēmu nozīmi, pielietojuma mērķi un to novērtēšanas paņēmieniem pamatlīmenī.

K.2.22. Koku stabilizācijas sistēmu novērtēšanas rezultātu reģistrēšanu un dokumentēšanas metodēm.

K.2.23. Mehānisko atbalsta sistēmu novērtēšanas rezultātu izmantošanu turpmākajiem lēmumiem par kokiem un pašu drošību.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.2.17. Novērtēt koka drošības stāvokli, mērķi, nepieciešamos paņēmienus un apjomus, kā arī to, kā saglabāt novērtējuma rezultātus.

S.2.18. Balstoties uz dokumentāciju, kas savākta vainaga pārbaudē, identificēt problēmas un noteikt pasākumus turpmākai rīcībai.

Laiks: 4 stundas
Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram <ol style="list-style-type: none"> 1. Koka stabilizācijas sistēmu veidi, metodes un to vērtēšanas joma - 1 h 2. Atsevišķu sistēmas daļu novērtēšanas specifikācija: balsti, skrūves, atsaites - 2 h 3. Kontroles plāna sastādīšana. Drošības novērtējuma rezultātu reģistrēšana un to izmantošana kopējā koka novērtējumā un lēmumi par turpmākām darbībām - 1 h
Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus) Lekcija Praktiskās nodarbības telpās Praktiskās nodarbības laukā
Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, kas raksturīgi šai mācību jomai Veikt gadījumu izpēti ar koku aizsardzības novērtējuma piemēriem no zemes līmeņa un ar iekāpšanu vainagā. Statiskie un dinamiskie stiprinājumi un to marķējumu piemēri.
Autors: Jerzy Stolarczyk

Atslēgvārdi:

statiskās atsaites, elastīgās atsaites, vītņstieņi, balsti

Galvenie jautājumi:

koku reakcija uz pielietotām aizsargsistēmām, materiālu izturība, aizsardzības ietekme uz koka statiku

Mācību programma

Apmācība: 2. Padziļināts/speciālista vērtējums

Priekšmets: 2.9. Koka stabilizācijas sistēmu un savienojumu novērtējums - no gaisa līmeņa

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība ir paredzēta, lai iemācītu studentus par vainagā vai pie stumbra uzstādīto mehānisko koku atbalsta sistēmu novērtēšanas mērķi, būtību un novērtēšanas metodēm. Apmācība papildina apmācības par atbalsta sistēmu novērtēšanu zemes līmenī, un tā ir paredzēta cilvēkiem, kuri strādā augstumā un izmanto piekļuves tehnikas. Apmācību dalībnieki var būt tie, kas var strādāt 3 m un augstāk (arodslimību ārsta izziņa vai līdzvērtīgs dokuments). Ja šāda sertifikāta nav, dalībnieks var piedalīties zemes līmeņa novērtēšanas nodarbībās, neiekļūstot vainagā.

Mācību mērķi

O.2.18. Sniegt studentiem zināšanas par galvenajiem mērķiem, metodēm un paņēmieniem koku stabilizācijas sistēmu novērtēšanai, kuriem nepieciešama pārbaude ar piekļuvi koku vainagam.

O.2.19. Attīstīt spēju novērtēt augstumā uzstādītās koku stabilizācijas sistēmas.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.2.24. Koku stabilizācijas sistēmu veidiem un situācijām, kad nepieciešama novērtēšana ar iekļūšanu vainagā.

K.2.25. Vainaga drošības sistēmu novērtēšanas specifikāciju - paņēmieni, novērtēšanas jomas, dokumentācija.

K.2.26. Novērtējuma rezultātu izmantošanu turpmākiem lēmumiem par kokiem un pašu stabilizācijas sistēmu.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.2.19. Izskaidrot koku stabilizācijas sistēmas novērtēšanas mērķi, apjomu un paņēmienus, kā arī to, kā reģistrēt novērtējuma rezultātus.

S.2.20. Veikt vainaga drošības sistēmas novērtējumu.

S.2.21. Identificēt problēmas un sniegt norādes turpmākai rīcībai, pamatojoties uz dokumentāciju, kas savākta vainaga pārbaudes laikā

Laiks: 6 stundas
Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram <ol style="list-style-type: none"> 1. Koku stabilizācijas sistēmas novērtēšana - 4 stundas 2. Dokumentācijas sagatavošana no savāktajiem datiem un tās izmantošana koku novērtēšanā un turpmākie ieteikumi - 2 stundas
Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus) Lekcija Praktiskās nodarbības telpās Praktiskās nodarbības laukā
Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai Kapšanas aprīkojums kokos Aizsardzības aprīkojums Mobilais pacelājs ar operatoru Trepes ar min.augstumu 4m Dokumentešans aprīkojums Koki ar uzstādītam atbalsta sistēmām, t.sk. vainaga sasaiste, skrūves, enkuri Palīgs pie kāpšanas - arborists, kurš spēj veikt glabšanas darbu augstumā Pirmas palīdzības komplekts
Autors: Jerzy Stolarczyk

Atslēgvārdi:

statiskās sistēmas, dinamiskās sistēmas, atbalstošās sistēmas, vītņstieņi, balsti

Galvenie jautājumi:

koku reakcija uz pielietoto stabilizācijas sistēmu, to ietekme uz koku statiku un šīs ietekmes novērtēšana

Mācību programma

Apmācība: 2. Padziļināts/spēciālista vērtējums

Priekšmets: 2.10. Instrumentālais novērtējums: bojājumi

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība ir paredzēta, lai sniegtu zināšanas, kas nepieciešamas, lai instrumentāli pareizi novērtētu stumbra un zaru bojājumus. Tiek piedāvāts teorētiskais pamatojums, praktiski padomi un know-hows pielietojums, kā arī tehnoloģiskie ierobežojumi. Drošības novērtējums attiecībā uz stumbra lūšanu, sabrukšanu.

Mācību mērķi

O.2.20. Sniegt zināšanas, kas vajadzīgas kursa dalībniekam, lai saprastu instrumentu darbības principus bojaājuma attīstības novērtēšanai.

O.2.21. Sniegt zināšanas un attīstīt prasmes, kas vajadzīgas kursa dalībniekam, lai veiktu instrumentālus pētījumus par bojātām daļām.

O.2.22. Sniegt zināšanas, kas vajadzīgas kursa dalībniekam, lai novērtētu pārbaudītā koka drošību.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.2.27. Pamati par akustisko un elektrisko signālu izplatību koksnē.

K.2.28. Pretestības urbja un fraktometra darbības principi.

K.2.29. Lidojuma laika (1D) mērījumu veikšana, akustiskā un pretestības tomogrāfija.

K.2.30. Pieauguma svārpsta, pretestības urbja un fraktometra izmantošana.

K.2.31. Koka vēja slodzes un pašslodzes, kā arī drošības faktoru aprēķini.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.2.22. Izskaidrot metožu darbības principus, kas tiek lietoti bojājumu vērtēšanā/noteikšanā.

S.2.23. Izvēlieties piemērotāko instrumentu.

S.2.24. Mērīt ar akustiskiem instrumentiem, īpaši ar tomogrāfu.

S.2.25. Veikt pretestības pārbaudi.

S.2.26. Veikt koka materiāla testus.

S.2.27. Novērtēt drošību ar programmatūras palīdzību un interpretēt drošības faktoru.

Laiks: 14 stundas	
Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Akustisko un elektrisko mērījumu darbības principi (lekcija) - 2 h 2. Koksnes materiālu testi (pieauguma svārpsts, rezistogrāfs, fraktometrs) (lekcija) - 1 h 3. Stumbra mērīšana (āra vingrinājums ar visiem instrumentiem) - 7 h 4. Dažādu instrumentu rezultātu lasīšana un interpretācija (seminārs) - 2 h 5. Vēja slodzes aprēķini un drošības aprēķins, pamatojoties uz tomogrammu - 2 h 	
Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)	
Lekcija; Praktiskās nodarbības telpās; Praktiskās nodarbības laukā	
Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai	
Viedtālrunis	
1D akustiskā ierīce"	
Akustiskais tomogrāfs"	
Pretestības tomogrāfs	
Bīdmērs	
Vilkšanas testa komplekts	
Dinamiska testa komplekts	
Gadījumu studijas/piemēri	
Autors:	Agnes Buza PhD, Ferenc Divos PhD

Atslēgvārdi: instrumentālais novērtējums, tomogrāfija, ātrums, tomogramma, sensori, drošības koeficients, veselīga koksne, koka skaņa, elektriskā pretestība, pretestība, rezistogrāfs, fraktometrs, pieauguma urbis/svārpsts

Galvenie jautājumi: koku novērtēšana ar tomogrāfiju, koku novērtēšana ar koksnes materiālu paraugiem/piemēriem

Mācību programma

Apmācība: 2. Padziļināts/speciālista vērtējums

Priekšmets: 2.11. Instrumentālās koku vērtēšanas metodes: koku stabilitāte

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība ir veidota instrumentālo koka vērtēšanas metožu pielietošanas prasmju attīstīšanai. Jo īpaši tādu, kas nodrošina gan dinamisko, gan statisko stabilitātes testu pielietošanu.

Mācību mērķi

O.2.23. Kursu dalībnieki ir kompetenti noteikt koka drošības rādītājus gan statiskām, gan dinamiskām slodzēm.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.2.32. Koku vilkšanas testu teoriju un to praktisko pielietojamību.

K.2.33. Vēja dinamiskās slodzes, statiskās vilkšanas tests dinamiskās slodzes raksturošanai.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.2.28. Noteikt un interpretēt drošības faktorus.

S.2.29. Pielietot gan statiskās vilkšanas, gan dinamiskos testus.

Laiks: 3 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Vilkšanas testa inklinometrs sakņu ieenkurojuma novērtēšanai, dinamometrs - 1 h.
2. Vilkšanas testa elastometrs koka stumbra izturības novērtēšanai, datu logeri - 1 h.
3. Dinamiskais vilkšanas tests, anemometri, novērtēšanas principi - 1 h.

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai

Autors:

Agnes Buza PhD, Ferenc Divos PhD

Atslēgvārdi:

Vēja slodze, vilkšanas līnijas slodze, sakņu bojājumi, Huka likums, dinamometrs, inklinometrs, elastometrs, anemometrs.

Galvenie jautājumi:

Sakņu un stumbra noturības noteikšana.

Mācību programma

Apmācība: 2. Padziļināts/speciālista vērtējums

Priekšmets: 2.12. Koku novērtēšanas aprēķins

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība nodrošina kursa dalībnieku izpratni par koku stabilitātes novērtēšanas aprēķiniem. Kursa laikā tiek demonstrēta šim mērķim, koku stabilitātes un vērtēšanas noteikšanai, izveidoto programmatūru darbība, kas ietver gan to pielietojanas ierobežojumus, gan iespējas.

Mācību mērķi

O.2.24. Kursa dalībnieki ir kompetenti vairumā koku stabilitātes un vērtības novērtēšanā pielietoto programmatūru izmantošanā.

O.2.25. Programmu pielietojanas prasmju attīstīšana pastāvīgam darbam.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.2.34. Koku novērtēšanā pielietoto programmatūru iespējas un ierobežojumi.

K.2.35. Aprēķinu izmantošana koku novērtēšanā.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.2.30. Izvēlēties koku novērtēšanai pēc situācijas piemērotākos instrumentus.

S.2.31. Identificēt tālākas koku novērtēšanas ierobežojošās problēmas, kas var rasties aprēķinos un simulācijās.

Laiks: 2 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Plašāk pielietoto programmatūru apskats, to iespējas un ierobežojumi - 1,5 h.
2. Rekomendāciju sagatavošana balstoties uz programmatūru aprēķiniem - 0,5 h.

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Praktiskās nodarbības telpās

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, kas raksturīgi šai mācību jomai

Planšete vai portatīvais dators ar nepieciešamajām programmatūrām tiešsaistes nodarbībām.

Autors:

Kamil Witkoś-Gnach

Atslēgvārdi:

koku mehānika, koku vērtība, SIA, Treecalc, iTree

Galvenie jautājumi:

koku novērtēšanas aprēķinu iespējas un ierobežojumi

Mācību programma

Apmācība: 2. Padziļināts/speciālista vērtējums

Priekšmets: 2.13. Sakņu mērījumu metodes

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība nodrošina kursa dalībnieka izpratni par koka sakņu sistēma morfoloģijas un izvietojuma novērtēšanas instrumentālajām metodēm (mehāniskās, akustiskās un radars), to iespējām un ierobežojumiem.

Mācību mērķi

O.2.26. Kursa dalībnieki ir kompetenti sakņu izplatības noteikšanas metožu pielietošanā.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.2.36. Sakņu izvietojuma noteikšanas nepieciešamību.

K.2.37. Sakņu izvietojuma noteikšanas nepieciešamību.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.2.32. Kartēt galveno sakņu izvietojumu.

Laiks: 2 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Iepazīstināšana ar mērinstrumentiem un to pielietošanas principiem - 1 h.
2. Sakņu kartēšana - 1 h.

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Praktiskās nodarbības laukā

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai

Sakņu identifikators

Autors:

Agnes Buza PhD, Ferenc Divos PhD

Atslēgvārdi:

sakņu sistēmas, saknes, sakņu identifikators

Galvenie jautājumi:

sakņu noteikšanas metodes, koku nozīme pilsētā, koku vērtība

Mācību programma

Apmācība: 2. Padziļināts/speciālista vērtējums

Priekšmets: 2.14. Dendrohronoloģija

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība nodrošina kursa dalībnieka izpratni par meteoroloģisko un klimatisko apstākļu ietekmi uz kokaugu augšanu. Kursā tiek apskatīta koksnes sezonālās veidošanās procesi un tos ietekmējošie faktori un gadskārtu pētījumos iegūstamā informācija par vides apstākļu mainību.

Mācību mērķi

O.2.27. Profesionālās izglītības fundamentālo zināšanu paaugstināšana, kas nepieciešama vides apstākļu ietekmes uz koku augšanu novērtēšanai.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.2.38. Koksnes veidošanās sezonālajām un pilna koka dzīves cikla īpatnībām kā reakciju uz vides apstākļu izmaiņām.

K.2.39. Klimatisko apstākļu un traucējumu režīmu izmaiņas.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.2.33. Saistīt ilgtermiņa koksnes veidošanos ar augšanas apstākļu izmaiņām.

S.2.34. Prognozēt koksnes sezonālo pieaugumu atkarībā no iepriekšējo un sagaidāmās sezonas augšanas apstākļiem.

Laiks: 8 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Kokaugu anatomijas un fizioloģijas pamati - 4 h.
2. Koku augšanas jutība pret klimatiskajiem apstākļiem - 4 h.

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)	
Lekcija	
Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, kas raksturīgi šai mācību jomai	
Tāfele	
Projektors	
Author	Oskars Krisans

Atslēgvārdi:

koksnes veidošanās klimatiskais signāls, sezonālā koksnes veidošanās.

Galvenie jautājumi:

koksnes veidošanās sezonālās iezīmes, kokaugu sugu ekoloģiskās nišas un augšanas stratēģijas, pielāgošanās vides apstākļu mainībai dabiskajā izplatības areālā, pielāgošanās nelabvēlīgiem vides apstākļiem, traucējumu intensitāte

Mācību programma

Apmācība: 2. Padziļināts/speciālista vērtējums

Priekšmets: 2.15 Attālinātā koku apsekošana

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība nodrošina kursa dalībnieka izpratni par attālināto izpētes metožu (LIDAR, SLS, ALS, TLS un dronu novērojumi) pielietošanu koku vērtēšanā.

Mācību mērķi

O.2.28. Apmācība nodrošina kursa dalībnieka izpratni par attālināto izpētes metožu (LIDAR, SLS, ALS, TLS un dronu novērojumi) pielietošanu koku vērtēšanā .

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.2.40. Koku skanēšanas metožu dažādību.

K.2.41. Dronu un citu ar to pielietošanu saistīto metožu pielietošanu koku vērtēšanā.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.2.35. Iegūt un izmantot ar dažādām metodēm iegūtus skanēšanas datus.

S.2.36. Pielietot dronus datu ieguvē.

Laiks: 4 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Lāzerskanēšanas metodes un datu avoti - 1 h.
2. Dronu pielietošana un datu ieguve - 1 h.
3. Dronu pielietošanas un datu ieguves praktiskās nodarbības - 2 h.

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Praktiskās nodarbības telpās

Praktiskās nodarbības laukā

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai

Drons ar pilotu, portatīvais dators vai planšete ar attēlu apstrādes programmatūru un SD karšu lasītāju.

Portatīvais dators ar interneta pieslēgumu, piemēram, LIDAR metodes apguvei.

Autors:**Beata Pachnowska PhD****Atslēgvārdi:**

SLS, ALS, TLS, LIDAR, droni

Galvenie jautājumi:

digitālā aerofotogrammetrija, koka biometrija, koku vainagu digitālā modelēšana, LIDAR datu avotu izpēte

Mācību programma

Apmācība: 2. Padziļināts/spēciālista vērtējums

Priekšmets: 2.16. Koku vainagu attālinātā novērtēšana zemes līmeņa vērtētājiem

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība nodrošina kursa dalībnieka izpratni par koku vainagu attālināto novērtēšanu.

Mācību mērķi

O.2.29. Nodrošināt zināšanas par galvenajiem mērķiem, metodēm un to pielietojumu koku vainagu attālinātajā novērtēšanā.

O.2.30. Attīstīt koku vainagu attālinātās novērtēšanas vadīšanas un rezultātu praktiskās pielietojšanas prasmes koku vērtēšanā.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.2.42. Koku vainagu attālinātās novērtēšanas mērķiem, iespējām un ierobežojumiem.

K.2.43 Koku vainagu attālinātās novērtēšanas metodēm un iegūstamajiem rezultātiem.

K.2.44. Koku vainagu attālinātās novērtēšanai nepieciešamo kvalifikāciju.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.2.37 Identificēt koku vainagu attālinātās novērtēšanas nepieciešamību un apjomu.

S.2.38. Izvērtēt koku vainagu attālinātās novērtēšanai nepieciešamos nosacījumus.

S.2.39 Problēmu un koku sugu identificēšana pēc koku vainagu attālinātās novērtēšanas datiem.

Laiks: 4 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Dažādu līmeņu (zemes, vainaga) koku novērtējumu salīdzinājums: iespējas un ierobežojumi - 1 h.
2. Koku vainagu attālinātā novērtēšana - izpildītāja nepieciešamā kvalifikācija, ietekme uz koku un iegūto informāciju - 1 h.
3. Koku vainagu attālinātās novērtēšanas datu ievākšana: interpretācija un pielietošana koku vērtēšanā - 2 h.

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Praktiskās nodarbības telpās

Praktiskās nodarbības laukā

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, kas raksturīgi šai mācību jomai

Izpētes vietas ar paraugkokiem to tradicionālajai un attālinātajai novērtēšanai

Autors:

Jerzy Stolarczyk

Atslēgvārdi:

koku vainagu attālināta novērtēšana, piekļuves metodes

Galvenie jautājumi:

zaru savienojumu novērtēšana, atmirušo zaru novērtēšana, ieaugusī miza

Mācību programma

Apmācība: 2. Padziļināts/speciālista vērtējums

Priekšmets: 2.17. Koku vainagu attālinātā novērtēšana tālzpētes vērtētājiem

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība nodrošina kursa dalībnieka izpratni par koku vainagu attālināto novērtēšanu. Kurss ir paredzēts kvalificētiem augstuma darbu (augstāk par 3 m) veicējiem. Ar šī kursa nokārtošanu, dalībnieki ir spējīgi veikt koku vainagu attālināto novērtēšanu arī attālināti bez kāpšanas.

Mācību mērķi

O.2.31. Koku vainagu attālinātās novērtēšanas prasmju pārnese.

O.2.32. Dažādu koku vainagu novērtēšanas prasmju apguve.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.2.45 Neinvazīvajām piekļuves metodēm koku vainagu novērtēšanai.

K.2.46. Koku vainagu attālinātās novērtēšanas metodēm.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.2.40. Rekomendēt kokam nepieciešamās novērtēšanas metodes.

S.2.41. Iegūt koka vainaga novērtējuma datus.

Laiks: 14 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Specifiskām koku problēmām nepieciešamie novērojumi - 1 h.
2. Koku vainagu novērtēšana izmantojot virvju kāpšanas metodes vai kāpnes- 7 h.
3. Koku vainagu novērtēšana izmantojot pacēlāju vai kāpnes- 5 h.

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Praktiskās nodarbības telpās, Praktiskās nodarbības laukā

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai

Arborista kāpšanas ekipējums.

Personīgās aizsardzības līdzekļi.

Pacēlājs ar vadītāju.

Vismaz 4 m garas kāpnes.

Dokumentācijas aprīkojums.

Instrumentālas novērtēšanas aprīkojums, piemēram, tomogrāfs

Pieauguši koki ar atšķirīgu morfoloģiju

Papildus arborists

Pirmās palīdzības komplekts

Autors:

Jerzy Stolarczyk

Atslēgvārdi:

koku vainagu attālināta novērtēšana, piekļuves metodes

Galvenie jautājumi:

zaru savienojumu novērtēšana, atmirušo zaru novērtēšana, kāpšanas dokumentācijas sagatavošana

Mācību programma

Apmācība: 2. Padziļināts/speciālista vērtējums

Priekšmets: 2.18. Ilgtermiņa koku apsaimniekošanas plāns

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība nodrošina kursa dalībnieka izpratni par koku ilgtermiņa apsaimniekošanas plāna izstrādi vecu un vērtīgu koku saglabāšanai. Kurss ietver lekciju šādu koku novērtēšanai un apsaimniekošanas plāna izstrādei. Lauka un kamerālo nodarbību laikā dalībnieki sagatavo kāda konkrēta koka apsaimniekošanas plānu.

Mācību mērķi

O.2.33. – Nodrošināt dalībnieku zināšanas un prasmes veca vai citādi vērtīga koka iltermiņa apsaimniekošanas plāna izstrādei.

O.2.34. – Nodrošināt dalībnieku zināšanas un prasmes veca vai vērtīga koka ilgtermiņa plāna izstrādei.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.2.47. Koka fizioloģiju, morfoloģiju un attīstību dažādos vecuma posmos.

K.2.48. Augšanas apstākļu uzlabošanas metodēm.

K.2.49. Vērtīgu koku kopšanu un stabilitātes paaugstināšanu.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.2.42. Izprast un pielietot iltermiņa apsaimniekošanas plāna rekomendācijas.

Laiks: 5 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Ilgtermiņa apsaimniekošanas plāna struktūra un īstenošana - 1 h.
2. Ilgtermiņa apsaimniekošanas plāna izstrādes metodes - 1h.
3. Vienkāršota ilgtermiņa apsaimniekošanas plāna izstrādes praktiskā nodarbība (lauka un kamerālie darbi) - 3 h.

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Praktiskās nodarbības telpās

Praktiskās nodarbības laukā

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, kas raksturīgi šai mācību jomai

Autors:

Eng. Piotr Tyszko-Chmielowiec, PhD

Atslēgvārdi:

vērtīgs koks, vecs koks, augšanas apstākļi, koku kopšana, vainaga atjaunošana

Galvenie jautājumi:

Iltermiņa apsaimniekošanas plāns, koku kopšanas rekomendācijas.

Mācību programma

Apmācība: 2. Padziļināts/speciālista vērtējums

Priekšmets: 2.19. Koku vērtēšanas atskaite/ziņojums/atzinums

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība nodrošina kursa dalībnieka izpratni par koku novērtēšanas atskaites/ziņojuma/atzinuma sagatavošanu visbiežāk lietotajos elektroniskajos un printētajos formātos. Dalībnieki apgūs dokumentācijas sagatavošanu, kas ietver mērķa izvirzīšanu un klienta nepieciešamību izvērtēšanu, datu ievākšanu, apstrādi un rezultātu (rekomendāciju) sagatavošanu. Kurss ir paredzēts iesācēja līmeņa koku vērtētājiem.

Mācību mērķi

O.2.35. Nodrošināt dalībnieku zināšanas un prasmes koku vērtēšanas dokumentācijas sagatavošanā, ņemot vērā profesionālo atbildību, autortiesības un personas datu aizsardzību.

O.2.36. Zināšanu pārnese par pieejamo rīku un informācijas avotu izmantošanu dokumentācijas sagatavošanā.

O.2.37. Izveidot spēju noteikt dokumentācijas mērķi, izstrādāt tās sagatavošanas vadlīnijas, rezultātu īstenošanu pa dažādiem koku vērtēšanas līmeņiem un informācijas pārnesi dažādiem tās saņēmējiem.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.2.50. Dokumentācijas sagatavošanas noteikumiem no koka novērtēšanas, ņemot vērā profesionālo atbildību, autortiesības un personas datu aizsardzību.

K.2.51. Pieejamajiem datiem, rīkiem un dokumentācijas sagatavošanai noderīgas informācijas avotiem.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.2.43. Nodēfinēt dokumentācijas veidu un to sagatavot.

S.2.44. Sagatavot dokumentāciju pamata līmenī, kas balstīta uz koka novērtējuma un ievāktajiem instrumentālajiem datiem.

Laiks: 4 stundas
<p>Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koka novērtēšanas procesa dokumentācijas sagatavošana no mērķa līdz lauka darbiem un gatavas atskaites/zīņojuma/atzinumam - 0,5 h. 2. Pieejamajie dati, rīki un dokumentācijas sagatavošanai noderīgi informācijas avoti (kartes, teksta un attēlu apstrādes programmatūras, printeri, datu nesēji) 1 h. 3. Secīga dokumentācijas sagatavošana no datiem līdz slēdzienam - 2 h. 4. Koku novērtēšanas dokumentācijas juridiskie aspekti - 0,5 h.
<p>Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)</p> <p>Lekcija</p> <p>Praktiskās nodarbības telpās</p>
<p>Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai</p> <p>Dokumentācijas piemērs no koku novērtējuma, elektronisks un printēts. Pozitīvs un negatīvs.</p> <p>Datu kopa koku novērtējuma sagatavošanai (koka mērījumi, fotofiksācijas, aizpildīta koka novērtēšanas veidlapa).</p> <p>Portatīvais dators ar teksta un attēla apstrādes programmatūrām un interneta pieslēgumu.</p>
<p>Autors: Beata Pachnowska PhD</p>

Atslēgvārdi:

autortiesības, personas datu aizsardzība, teksta apstrāde, attēla apstrāde, ģeoportāls

Galvenie jautājumi:

koku vērtēšanas atskaites/zīņojuma/atzinuma sagatavošana no koka novērtējuma, datu ieguve un apstrāde, dokumenta un slēdziena sagatavošana

Mācību programma

Apmācība: 2. Padziļināts/speciālista vērtējums

Priekšmets: 2.20. Komunikācija un koku vērtēšanas menedžments

Īsa informācija par mācību priekšmetu

Apmācība nodrošina kursa dalībnieka izpratni par koku novērtēšanas vadīšanu, ņemot vērā komunikācijas nepieciešamību ar atšķirīgām ieinteresētajām grupām. Kurss ir paredzēts iesācēja līmeņa koku vērtētājiem, jo īpaši koku vērtēšanas uzņēmējiem.

Mācību mērķi

O.2.38. Zināšanu pārnese par atšķirīgām koka novērtējumā ieinteresētajām grupām, to iespējām ietekmēt vērtējumu, komunikāciju ar tām un biežākajām saskarsmes problēmām.

O.2.39. Zināšanu pārnese par koku vērtēšanas procesa menedžmentu no nepieciešamības līdz sagatavotam pakalpojumam.

O.2.40. Komunikācijas spēju attīstīšana koku vērtēšanas nozīmības skaidrošanā, izmantotās metodes un rīki, un ietekme uz atšķirīgām ieinteresētajām grupām.

Rezultāts:

Zināšanas

Students zina par:

K.2.52. Atšķirīgo koku novērtējumā ieinteresēto grupu ietekmi uz vērtējuma procesu, to nepieciešamības uz komunikācijas specifiku, biežākajiem koku vērtētāja darba apgrūtinājumiem.

K.2.53. Metodēm koku vērtēšanas procesa organizēšanai no nepieciešamības līdz sagatavotam pakalpojumam.

Prasmes

Students ir spējīgs:

S.2.45. Klasificēt atšķirīgajām koku novērtējumā ieinteresētajām grupām nepieciešamo informāciju.

S.2.46. Atbilstošas, zināšanās balstītas argumentācijas pielietošanu, skaidrojot koka vērtējumu, tajā izmantoto rīku un metožu izmantojumu, atšķirīgajām koku novērtējumā ieinteresētajām grupām.

Laiks: 4 stundas

Tēmas (jautājumi) un plānotais ilgums katram

1. Koka novērtējums - sociālais un lēmuma pieņemšanas konteksts, atšķirīgās koka novērtējumā ieinteresētās grupas, to mērķi un nepieciešamā informācija - 1 h.
2. Vietas izpēte - koka novērtējums un ar to saistītā komunikācija - 1 h.
3. Koka novērtēšanas procesa menedžments - 1 h.
4. Vietas izpēte - koka novērtēšanas procesa vadīšana - 1 h.

Nodarbību forma (ieskaitot mācību metodes un rīkus)

Lekcija

Praktiskās nodarbības telpās

Nepieciešamais aprīkojums un mācību līdzekļi, – kas raksturīgi šai mācību jomai

Vietas izpētes- koka novērtējuma piemērs, iekļaujot atšķirīgās koka novērtējumā ieinteresētās grupas.

Vietas izpētes - koka novērtējuma procesa piemērs no nepieciešamības līdz sagatavotam pakalpojumam.

Autors:

Beata Pachnowska PhD

Atslēgvārdi:

Ieinteresētās sociālās grupas, koku sargi, lēmuma pieņēmēji, piedāvājuma sagatavošana, piedāvājums, līgums, pieņemšanas - nodošanas akts

Galvenie jautājumi:

Ieinteresēto grupu identificēšana, komunikācija ar klientu, komunikācija ar sabiedrību (sociālajām grupām) un medijiem, koku nozīmības skaidrošana, koku novērtēšanas darba piedāvāšana un lietvedība

Dobre Kadry, Centrum badawczo-szkoleniowe sp. z o.o.
ul. Jęczmienna 10/1, 53-507 Wrocław
tel.: 71 343 77 73 (74), fax: 71 343 77 72

© Copyright Dobre Kadry. Centrum badawczo-szkoleniowe Sp. z o.o.
Wrocław 2020